

SZERKESZTŐI IRÓPAJZS

Belkölöptetve 24. szám. (Postapénzt) hová a lap "szociális" részét illető

Költségek az elcsúszás miatt.

AZ „ELLENZÉK” ELŐFIZETÉSI DÍJA:

Videkre postán, vagy helyben azonos hordiva

Egész évre 16 frt. Negyedévre 4 frt.

Félévre 8 frt. Egy hónap helyben 1 frt 50 kr.

Egyes szám ára 5 kr.

Megjelenik mindnap, kivéve a vasár- és ünnep napokon.

Kéziratok nem adnak vissza.

ELLENZÉK.

POLITIKAI ÉS TARSADALMI NAPILAP.

KIADÓ-HIVATAL:

Kolozsvár, Belkölöptetve 24. szám.

HIRDETÉSI DIJAK

Egy 100 szavatos hirdetés ára 4 kr. Gyakoriság, kereskedők és iparosok árkedezményben részesülnek. Bélyegilleték minden hirdetés után 30 kr.

Nyilttéri cikkek

garmond sora után 20 kr. fizetendő.

Az „Ellenzék” perselye.

(1886. április óta.)

Az erdélyi Kultúregyletnek:

Filléres gyűjtés:

Mihályi Mimi	3 frt 65 kr.
Haraszti Andrásné	3 frt 60 kr.
Nemessányi Vilma áll. tanítónő gyűjtése:	
Fejér Mihályné	3 frt 65 kr.
Vörösi Zsigmondné	3 frt — kr.
Haray Krisztfőné	1 frt — kr.
Szabó Jánosné	1 frt — kr.
Szenkovi s Gergely	— frt 50 kr.

Összeg: 16 frt 30 kr.

Ehez adva az eddigi kimutatást: 4992 frt 76 kr.

Együtt: 5009 frt 06 kr.

Az ügyvédek.

Az ügyvédek kara egyike Magyarország legtekintélyesebb testületének.

Nem csak számárujuk, hanem ama szerepük tekintetében is, melyet betöltenek.

A rendezett jogviszonyok lényeges feltétel egy jogállam politikai rendszerében. A jogfejlődés egyenesen attól van feltételezve, hogy a jogszolgáltatás közegei — kik között az ügyvédek jelentős szerepet töltenek be — mi módon teljesítik hivatásukat.

Magyarország jogintézményeiben az ügyvédek már a jogfejlődés kezdetleges stadiumában jelentőséggel bíró feladatokat vettek magukra, s az, hogy Magyarország a mai rendezett jogállammá fejlődött ki, sok tekintetben része van benne az ügyvédeknek, mint a jogszolgáltatás hivatott közegeinek.

Ez az ügyvédi kar az állami organizmusban az utóbbi évtizedekben különösen kiváló tevékenységet fejtett ki. Hogy ezt megtehesse — az állam maga segédkezett neki. Az újabb alkotmányos korszak egyre-másra hozta a törvényeket az ügyvédség jogai, kötelességei, működésére és a modern jogviszonyokhoz való átalakulásuk érdekében, hol megadva az ügyvédeknek nagyobb szabadságokat, hol pedig elvéve tőlük sok olyan előnyt, melyet magukhoz ragadtak sokszor a jogszolgáltatás érezhetőbb kárára.

Csak mióta Tisza Kálmán korszaka beköszöntött — az ügyvédség már három ízben lett megrendszabályozva. Az eddig tett törvényhozási intézkedések azonban csak arra voltak alkalmasak, hogy az ügyvédség erkölcsi tekintélyét bizonyos fokban alászállítsák, másfelől a megélhetési feltételeket megszorítsák és hogy a jogkereső közhatalom az ügyvédi visszaélések ellen — úgy a hogy — megvédelmezzék.

Az ügyvédi kamarák felállítását által az vette terve a törvényhozás, hogy az ügyvédi kar a tagjai felett való fejelemi bíráskodást maga — mint egy autonómikus jogkörben végezhesse. De ezen új intézményt nem látta el ama feltételekkel, melyek azt eredményezték, hogy az ügyvédi kar erkölcsi tekintélye fokoztassék, s ezzel, kapcsolatban az ügyvéd existenciája kérdés miatt ne térítessék le az igazság, a jogosság és törvényesség útjáról.

Azok a megszorító intézkedések, melyek különösen az ügyvédek anyagi javait érintették — szűlték meg azt, hogy az anyagi bajokkal való küzködés meglazította igen soknál azt az erkölcsi köteleket, mely az ügyvédek a jogkereső felekhez, másfelől pedig a jogszolgáltatás magasabb érdekeihez fűzte.

Most Fabinyi miniszter ismét napirendre hozta az ügyvédi rendtartás revízióját.

Dell'Adami Rezső, a fővárosi ügyvédi karnak e tekintélyes tagja dolgozta ki a napokban szétküldött javaslatot, mely az ügyvédi rendtartás több hiányán van hivatva segíteni.

A javaslatot egész terjedelmében nem ismerjük ugyan, de azok a részletek, melyek eddig nyilvánosságra kerültek — azt bizonyítják, hogy az új törvénytervezetben valamelyes olyan gyökeres változás, mely első sorban az ügyvédi kar erkölcsi tekintélyének biztosítását eredményezhetné, alig foglaltatik.

Az, hogy az ügyvédi oklevél megnyerése az eddigig szigorúbb feltételhez köthet, mindenesetre méltánytalan kezdeményezés. Magyarországon ugyanakkor az ügyvédek létszáma, hogy a legtöbb közülük existenciája harcoszt kénytelen folytatni úgy a jogkereső közhatalom, mint a jogszolgáltatás kárára. Mihelyt megapad az ügyvédek száma, épen a szigorúbb képesítési feltételek következtében, nem lesz a javarésze arra kárhóztatva, hogy esetleg meg nem engedett módon igyekeznek vagyoni előnyökhöz jutni.

Csak hogy ezzel szemben gondoskodni kell arról is, hogy az ügyvéd minden egyes esetben hozzá juthasson amag anyagi előnyökhöz, melyeket munkássága által a saját jogkörében kiérdemel. Az államnak a jogkereső közhatalommal szemben garanciákat kell magára vállalnia az ügyvédi kar visszaélései ellen, viszont azonban módot kell nyújtania arra is, hogy az ügyvédek a visszaélésektől tartzkodhassanak. Erre nézve kettős kötelesség hárul a törvényhozásra.

Egyik az, hogy képzett emberek kezébe tegye le a jogszolgáltatás igen fontos szerepét, másfelől pedig, hogy biztosítsa nekik a tisztességes megélhetést. Az új javaslat azonban ez irányban csak is a zugírászat erősebb üldözésével gondoskodik, míg az anyagi előnyök megszerzésére szükséges módokat nem határozza meg. Ennyiben tehát az új javaslat is csak fél munkát végez, s csak újabb folt lesz ez is egy olyan törvényen, a mely nem tette lehetővé eddig sem, hogy az ügyvédek szereplése ne zavarhassa meg érdekeiben a jogrendet, s az ügyvédi kar tagjai ne nyulhassanak a jogkereső felekkel szemben törvénytelen eszközökhöz.

Az a körülmény, hogy az ügyvédek az eddigig elterősen jobban lesznek tegyelmezve, megszüli ugyan azt, hogy a visszaélések száma kevesedni fog, de nem szüli meg azt, hogy az ügyvédek erkölcsi tekintélye — az anyagi javakhoz való hozzájutás révén — izmosodhassék meg. Holott a tekintély ma már, fájdalom, jobbra ezen az alapon épül fel.

A törvényhozásnak tehát mikor ez a javaslat tárgyalás alá kerül, első sorban arról kell gondoskodnia, hogy ne csak a régi törvények hiányait kipótolassanak, hanem hogy az ügyvédség kérdése valahára gyökeresen oldassék meg úgy a jogszolgáltatás magasabb érdekei, mint az ügyvédek magánjogi igényei szempontjából.

A kérdés olyan, hogy nemcsak revíziót, hanem gyökeres reformot tesz szükségessé. A félmunka csak újabb komplikációkat idézhetne fel, ez pedig épen az ügyvédség kérdésében egyáltalán nem kívánatos.

Politikai hírek.

Uj főrendek. A király — Ghyezy Béla nyugalmazott altábornagyot és Beóthy Zsigmond kir. táblai bíróat főrendi házi tagjaivá nevezte ki. Az erre vonatkozó legfelsőbb elhatározást a hivatalos lap mai száma közli.

Uj esztendő — Tisza Kálmán. Régi immár megújult szokása a magyar parlament kormánypartjának, hogy minden új év küszöbén odajárul a fővezér elé, s válogatott szavakkal esdő áldást az égtől az ő életére. A párt az idén sem fogja elmulasztani ez alkalmat s mint a hír tartja gr. Bánffy Béla fog üdvözlő beszédet intézni a nagy urhoz. Ha az ilyen új évi szónoklatok gradus ad parnasum, akkor gr. Bánffy Béla joggal igényelhet egy minisiteri tárczát, s már sokszor gratulált.

életlen volt; a szemében kialudott a tűz, a test véreirei lassan, akadozva működtek. A katonaság egy része a levegőbe szötte ki fegyverét s oda dobta a kemény, kavicsos talajhoz, hogy szétört.

Egy alföldi ifjú — nevét senki sem jegyezte fel — zokogva járt-kelt a sereg élén s fenyegetőzve tekintett fel a büszke katonákra, mely mióta a domboldalt ékesíti aranyos kupolával, most először nyílt meg az önkényes hatalom előtt. Aztán busan eltávozott a kíváncsi bajtársak elől. De csak egy kis időre... Pár óra múlva nagy zajjal, szomorú halotti menet közeledett a piactér felé.

Elöl fekete lobogót emelt egy vézna ifjú, körülé gyász tájékos gyermekek énekeltek megható temetési dallamokat. Négy, fehérbe öltözött lánka, pizike koporsót emelt, virág koszorúkkal felkísített fekete koporsót. És a koporsó után, levett sapkával, kisírt szemekkel, megörölyvedve az a bus katoná lépdelt, akit fennebb említettük.

A nap tüz sugarai égették a poros talajt, tikkasztó lég nehezedett a vidékre. A Szamos csobogva szaladt kigyó módjára a Rakóczi-domb tövéig s a hegyen — honnan egykor a nagy szabadsághős nézte a völgyben összetűző kurucok és labancok csapatok rettenetes tusáját, — most körülvevő dúrszunyok oládkodtak. A gyászenetet a kastély alá ért... A katonaság kíváncsian nézte a sajátos temetési menetet, mely csodálatos és megható volt. A koporsót kísérő katoná letérdelt egy terebélyes fa alatt, megáldotta s talajt, beszentelte ömlő könnyével s a kísértetből előszóllított néhány gyermeket, hogy ássák meg a sirt.

A föld kemény volt, sok verejték hullott alá az apró sírások homokáról, míg el-

Kereskedelmi szerződésünk Olaszországgal. Mint Rómából decz. 21-ről távirják a senatus mai ülésén az Ausztria-Magyarországgal létrejött kereskedelmi szerződést tárgyalta. A tárgyhöz többen szólottak, nevezetesen Tornelli örömeinek adott kifejezést azon általános helyeslés fölött, mely a szerződés megújítása fogadtatott, mely közgazdasági viszonyainkat a szomszédos nagy államhoz hivatva van consolidálni. C ispi abbéli meggyőződésének adott kifejezést, hogy a kereskedelmi szerződés Franciaországgal is létre fog jönni és felhívta a senatust, hogy az Ausztria-Magyarországgal kötött szerződést szavazza meg, a mi rokonszenvüket fogja tanusítani a szomszédos birodalom irányában. A szerződés erre elfogadtatott.

A bolgár fejedelem lemondása. A berlini tőzsdén tegnapelőtt a legkomolyabb alakban merült fel az a hír, hogy Koburg hg. lemond a bolgár trónról, sőt a hír szerint már el is hagyta Szófiát. A hírt a tőzsdé áremelését fogadta. A lemondás híre nincs megerősítve, s aligha nem egyszerű búrse manőver akart lenni, a mi manapság gyakran megtörténik.

Milán király szavai. A képviselők véd-szentnap üdvözlő alkalmával Milán király beszédet tartott, melyben azt mondta: Ha a germán és szláv eszme közt valamikor harcra kerülne a dolog, a szerbeknek abban nem volna szabad résztvenniük, hanem csak nézők szerepét kellene játszaniok. A szerb egyéniség nem germanizálható, hanem igenis szlavizálható, akkor pedig eltűnnék. A tisztán nemzeti Obrenovics dinasztia képviselőjéül nem kívánhatják, hogy a szláv eszme eszközé legyen; az Obrenovicsok csak a szerb eszméért éltek és ezért halltak meg; s követni akarja családja tradícióit és ez külpolitikájának titka.

Határszéli iparunk.

— Két cikk. —

II.

Kézdi-Vásárhely. 1887. decz. 20.

Csizmadiáinkra különösen felhívjuk a kormány figyelmét, mert ezek rendkívül nagy hajlamot éreznek a Rómániában való letelepedésre, s félő, hogy ha a kiegyezés meg-hiusult, közülük igen sokat elvesztünk. Igen helyes az az elv, hogy az elvesztett külföldi piactér helyett meg kell nyerni, illetőleg meg kell hódítani a hazai piactert; ezen elv alkalmazható minden iparágban, és csak a csizmadiá-iparra nem, mely a közép lábbeli szükségletét fedezi.

A mi középünk nem valódi azzal, hogy lábbelijét idegen ország készítményeiből szerezte. A mi középünk mindig biztos vevője volt a csizmadiák készítményeinek s így ezen iparág föl is virágoztatott, s nem is csoda, hogy csizmadiáink annyira elszaporodtak. Hiába biztatják tehát csizmadiáinkat azzal, hogy hódítsák meg a hazai piactert, mert ők meghódították már azt régen; ők — nagy szá-muknál fogva — rá vannak utalva a hazaiak kívül még valamely külföldi piactérre, s

ha nem segítünk nekik egy ily piactér megszerzésében, biztosak lehetünk benne, hogy iparos-osztályunk egy része tönkre megy, a másik része pedig lesz romániai honpolgár. Ők azt mondják, hogy miért üljenek itthon, mikor itt egy alig barnák megélni, oly kevés a keresetük, de azért a közterhek, az adók folytonosan növekednek, mintha a legfényesebb jövődalmuk volna?

A napokban beszéltem egy csizmadiával, aki egy darabig benn volt Rómániában. Ez azt mondta, hogy ott ugyanis hozzáfoghat az iparos mesterséghez, ha egy fillérje sincs. A kereskedő ad pénzt s az iparos ledolgozza apránként. Ott — ugymond — kevés az iparos; a mi csekély ipara van Rómániában, azt is csak nekünk köszönheti, mert ott az iparosok nagy része székeltyű. Ezenkívül ott — így folytatta — a közterhek sem oly elviselhetetlenek, — mint nálunk, a munkát pedig jól megfizetik. — Ott egy pár csizmáért, melyért itt adnak 4 forintot, 16 frankot fizetnek, — vagyis a mi pénzértüknek szerint mintegy 7 frtot. Egy pár 6 frtos csizmáért ott adnak 30 frankot, azaz körülbelül 12 frtot. Az ifjuság is szívesen húzódik oda, mert az a segéd, a ki itt naponként alig bir 20 krt megkeresni egyszeri étkezés mellett, addig ott megkeres másfél frankot, vagyis 60 krt o. é. A mi pedig a lakást illeti, a miért itt fizetünk 100 frtot, ott azért leg-fennebb 30 frankot, azaz 12 frtot kell fizetnünk. — Ha oly kedvezők ott a viszonyok az iparosokra nézve, nem lehet csodálni, hogy csizmadiáink oly nagy hajlamot éreznek a kivándorlásra. El is követ a román kormány mindent, hogy megnyerje őket. Kecsgetteti őket mindennemű kedvezményekkel, hogy ott maradásukat biztosítsa. Így teremt magának ipart a mi iparunk romjain.

A kormánynak ily jelenség előtt nem szabad szemet hunyni. Rámutattunk a bajra; tegye meg kötelességét, mert áldozott polgárokról van szó, kik már azért is megérdemelnék a figyelmet, mert ha megakadályoznak kivándorlásukat tovább is hozzájárulának a felhalmozott deficit fedezésére.

A más iparágakat még nem lehet végveszélytől féltetni, mert azoknak van hódítai valójuk a haza határain belül, de a csizmadiá iparnak nincs. A határszéli városok és helységek csizmadiá-iparosai Szeben, Fogaras, Brassó, Háromszék és Csik megyékben tekintélyes számot tesznek ki; itt néhány ezer ember, néhány ezer honpolgár jövőjéről van szó.

Mikor kiűzték a vámháború, a kormányhoz közel álló körökben sok ékes diktó elhangoztattak iparosainkról, mert hát akkor még választás előtt voltunk; akkor még ánkettek az érdeklükben. Mióta azonban lefolytak a választások, azóta hallgat róluk a krónika.

aztán az a szív, mely a nagy nemzeti tragédia utolsó felvonása alatt megtört, az az agy, melynek lángoló eszméi egy misztikus cselekmény zavaros tüneteiben foszlottak szét: a fűtőlő gölyöktől egy életlen gomolygoba omlott össze.

Mikor már elvégezték a bus bajtársak a megrázóan szomorú kötelességet, fehér zászló közeledett feléjük. Kegyelmet hozott egy ügött futár — de már későn. Azt mondták, — hogy a kegyelmet az orosz parlamentaire eszközölte ki a szegény ifjú számára...

A mig ítéletét végrehajtották oda kün, addig a városban felbontották a pizike sirt s a koporsót szétszedték, hogy meggyőződjenek annak tartalmáról s lássák: mivel jelképezte az a megtört lélek a fenséges halottat? De nem találtak abban semmit.

Az orosz parlamentaire meghökkenve állott az üres koporsó mellett s reszketve kérdezte, hogy hova lett a halott?

— Oh, a halott, mit az örült katoná pár órával előbb ide temetett — már feltámadott!

Az orosz katoná, ki annyi harc vrontó kegyetlenségétől meg nem retent, most ingadozott, elszápadt s alig várta, hogy azon helyről eltávozzék...

Hát valóban oly hatalmas ereje van a szabadság égi eszméjének, hogy még azokat is megkapja, megrázza, akik nem ismerik felséges természetét, s nem érik lángot gyújtó melegt? s vajjon az a szegény katoná, ki ily hatalmas képben érzéketlen meg a soha, soha meg nem haló eszmét; igazán örült volt-e?...

AZ „ELLENZÉK” TÁRCAJA

1887 december 23.

Az utolsó lövés Erdélyben az 1848—49-iki szabadságharcban.

Írta: Bóér Miklós.

1849. augusztus havában temették el a szabadságot, mely ragyogva, tüdőköltőre jarta be az időtájban Európát s meghalni ide jött a Kárpátok bújaos bércei alá, a Duna, Tisza vértől ázott talajába... Hol nyugszik? Ki tudná azt megmondani?... Minden bokor alatt szunyad egy sugar be-lő, tíz szikra itt is, ott is aluszak a kihalt hamvakban, az elszáradt szivekben, a reményeségtől megtisztott lélek végtelen egyhangúságában. Kialudott az óriás láng-ozlop, mely egyszerre felgyújtja minden magyar szívet, elnemult a harsogó trombita, mely riadóztatott az egész nemzetnek s meg-bélt a kar, mely a háromszoros zászlót oly magasra emelte, hogy a rá írótt eszméket az egész világ olvashatta. A hatalmas küz-delemben kimerült a nemzet életereje, s a nagy test vonaglott, mint egy megsebzett orvoslán... A szabadság utolsó sóhaja ott lebegett el Zsibó táján, a hol 138 éve előbb egyszer még meghalt s eltemették. Mindig temetik őt, de soha sem oly mélyen, hogy fel ne törje sírja etős zárait, s ki ne kelljen abból ifjani, erősen. Örökre él az, mint minden eszme s csak azok hiszik, hogy meghalt, a ki nem ismerik.

De térjünk át a nevezetes esemény egy másik epizódjára, a zsidói fegyverletételre — szemtanúk által elbeszél — egy meg-

kapó drámai jelenetere, mely a milyen egyszerű, olyan fenséges.

Kazinczi, az erdélyi hadak egy kis töredékével, Zsibóra vonult, a hol Gál Sándor is taborozott, és ott átvette az egyesült sereg vezérletét. A világosi fegyverletétel híre már a Szamos-völgybe is elérkezett; mint egy gyásos madár csattogtatá hollószáryait a hír, mely a nemzeti küzdelem végkatasztrófájáról beszélt. A Zsibón összevont sereg már nem fejthetett ki számbavehető aktiót; a nemzetigény egy dicsőségteljes küzdelem történetévé vált. E történetnek utolsó epizódja Erdélyben a zsidói fegyverletétel, mely a mint aug. 23-án egy orosz parlamentaire, Görgey levelével ott megjelent, azonnal kezdetét vette.

A magyar sereg gulába rakott fegyverrel, búsan, lehorgasztott fejjel, reménytelenül dobogó szívvél állott a zsidói piactéren, szemben a Wesselenyi-kastélyal. Sónki sem beszélt. Mindenki megtörtve állott a nagy temetési szertartás hatása alatt. A Wesselenyi kastély nagy termében együtt volt a sereg vezérszoba és az orosz parlamentaire. H. Ikan, fotóosan tanácskozott.

A fegyverletétel módzatait felolvasták, aztán hidegen aláírták azt a papírost, mely a haladó közt nemzeti végrendeletet tartalmazta. Nem egy könyv aztarta azt az íratot, mely ott hevert a kastély hatalmas tárgyaló asztalán, s azok a könyvek örökre égnek azon a papíron, mint egy-egy gyémántszem.

Kün a katonaság lassan zugolódott. A szabadságot fellangoló szívek fájón dobantak, mintha véreiket szaggatták volna fel. Nem egy kőzkatona ráborult fegyverére, és átléve az érzéketlen vasat, köny-záppal áztatta azt. Minden arc sápadt,

A kormányának kötelessége, a menyire módjában áll, gondoskodni is az adófizetők megélhetéséről, ha rájuk rója a terhet. Kötelessége tenni iparosaink érdekében még azon esetben is, ha a szerződés nem sikerülne megkötöni, hogy máskor egy bekövetkező veszedelem ne találjon készületlenül, mint most.

Iparosaihoz szintén van néhány szavunk. Ők értenek egyet, tartanak össze, adjanak életjelt magukról, kérelmezzenek illetékes helyen, szóval: zörgessenek.....

Kurucz.

Háboru küszöbén.

Katonai intézkedéseink.

A berlini Post, az ismert officiózus lap, tegnapi számában azon katonai intézkedésekkel foglalkozik, melyeket Ausztria-Magyarország Galiciában tervez s azt mondja, hogy mindezeket már régen, feltűnés és sietség nélkül meg kellett volna tenni. A lap ez intézkedéseket ma már elégtelenségnek találja; csak fokozzák a feszültséget, a nélkül, hogy az erők egyensúlyát megalkotnák. — A mi mostantól fogva történik, annak azon határozott akaratáról kell tanulmányozni, hogy a monarchia kész elmenni a legvégső határig, egész odáig, hol a homály kezdődik.

Az orosz sajtó.

A pétervári lapok Kállay, vagy Albrecht főherceg idetámaszának hiét hiedgen fogadták s úgy vélekedik, hogy minél magasabb állás az, a ki jön, annál kevésbé érhető a katonai tanácskozások célja. Az a határozat sem hatott az itteni sajtóra, hogy a delegációkat nem hívják össze. Ellenben Churchill idejövételének nagy fontosságot tulajdonítanak. Churchill minos megelégedve Salisburyval, a ki a hármass szövetséghez hajlik s azért az orosz államférfiakkal ellene akar működni s reméli, hogy a czár kihallgatáson fogadjja.

A hangulat Párisban.

A párisi diplomáciai körök az osztrák-magyar-orosz konfliktusnak az utolsó napokban beállt fordulata nagyon nyugtalanítja. Egy magas állású diplomata azt állította, hogy Oroszországnak igen békés szándékai vannak. Oroszország kinyilatkoztatta, hogy nem akar Ausztria-Magyarországgal háborút. Párisban tudják ezt és Berlinben is és a német sajtó mégis konfliktusra izgat, melyet minden áron provokálni akar. Nyilvánvaló, hogy Németország háborút kíván, s hogy az orosz kormányt mindenféle támadásokkal ingerli. Remélhető azonban, mondá a diplomata, hogy Ausztria-Magyarországnak elég esze lesz ahhoz, hogy az izgatásnak ellentálljon, s belátja, hogy a konfliktus csak Németország tuluslyát rüvelné. A helyzet igen komoly, mert nem lehetetlen, hogy Oroszország türelme végre mégis elfogy s fegyverhez nyúl, hogy tekintélyét megvédi. A czár békét akar, de az orosz nemzeti párt végre mégis másra bírhatja.

Orosz készülődés.

A Dziennik Poznanski egy vilnai tudósítása szerint az oroszok még mindig összpontosítanak csapatokat a német és osztrák-magyar határon. Lithvániába foly-

ton érkeznek nagy csapatösszegek Oroszország belsejéből. A lakosságon leirhatatlan pánik vett erőt, mert az orosz katonák sok erőszakoskodást követnek el.

Három hatalom badereje.

A „Post“ az eddig megjelent hivatalos adatok alapján egybeállítja a három hatalom csapatállományát a határterületen.

Ausztria-Magyarországnak Galiciában 2 hadteste, vagyis 4 gyalogsági hadosztálya, 2 lovassági hadosztálya, vagyis 54 lovas százada, 22 tábortábori és 4 lovas ütege áll.

Németországnak, porosz, Posen és Szilézia tartományaihoz 3 és fél hadteste, vagyis 7 gyalogsági hadosztálya, 1 lovassági hadosztálya, 5 külön lovas dandára, összesen 106 zászlóalja, 65 lovas százada, 60 tábortábori és 9 lovas ütege áll. Ausztria-Magyarország és Németország csapatai együtt 5 és fél hadtestet, vagyis 11 gyaloghadosztályt, 3 lovas hadosztályt (öt külön lovas dandárral) alkotnak, vagyis a két határon összesen áll: 165 zászlóalj, 149 lovas század, 82 tábortábori és 13 lovas üteg.

Oroszországnak ellenben a vilnai, varsoi, kievi kormányzóságokban van 8 és fél hadteste, vagyis 20 gyalogsági hadosztálya, 10 lovassági hadosztálya és egy önálló lovas dandára, tehát összesen 336 zászlóalj, 249 lovas század, 120 tábortábori üteg és 20 lovas üteg.

Az orosz csapatok többlete tehát 3 hadtest (vagyis 9 hadosztály) 5 lovas hadosztály, összesen 171 zászlóalj 100 lovas század, 38 tábortábori és 7 lovas üteg.

Az orosz hadsereg vonatkozó fentebbi adatokat megerősíti az orosz hadsereg elhelyezkedéséről a napokban megjelent hivatalos kimutatás is. Ha már e hivatalos okmány beállítja, hogy ily jelentékeny csapatösszpontosítás történt a határon, akkor bátran feltehető, hogy a csapatok állománya a valóságban még jóval nagyobb. Ama kimutatás azt sem tagadja, hogy négy hadtest már teljesen hadilában áll.

A mi előkészületeink.

A bécsi haditanács következményei, ha a közönségre azt a benyomást teszik is, hogy a háború el fog kerülni, — mégis tényleg bizonyos mozgósítási jelenségekben mutatkoznak. Mint értesülünk, már kiadott a parancs, hogy öt lovas-ered induljon Galiciába s a határnál helyezkedjék el.

Gutenberg lovaseseredes pedig, kitérnap Bécset utazott, nemcsak a közlekedésiügyi miniszterium vezetőivel, de az osztrák-magyar államvasuttkasság főfelügyelőjével is behatóan értekezett.

A budapesti összes állomásokon külföldben már a tavasszal és a nyár folyamán megtették egy esetleges mozgósításra szükséges mindennemű intézkedéseket. A leg részletesebb programm is ki van adva s a napokban szigorú utasítás jött, mely kettőzött éberségre inti az összes vasúti hivatalnokokat. A mozgósítási fölszerelések és egy bizonyos kocsikészlet a bpesti állomásokon folyton rajtáron őriztetnek.

Ezzel kapcsolatban, a jelenségeknek mintegy magyarázatul, idézzük a Times bécsi sürgönyét, mely így szól: A koronatanács elé a következő három javaslat terjesztett: 1. 25—28 millió forint beutaztatás a hadügyi miniszter rendelkezésére, 2. 200,000 emberre szükséges barakkok építése Galiciában azonnal foganatosításuk; 3. egyenruha és felszerelés szereztesse be a Landwehr és a tartalék utolsó osztálya számára.

Ennél tovább terjedő készülődésről egyelőre nincs szó; a további teendők Oroszországgal szemben az előzetes eljárástól tételenek fel. Ausztria-Magyarország most dilemma előtt áll. Határozat nem küldhet Galiciába, mert ez provokálna volna Oroszországnak, a mit elkerülni akarnak. De másrésről nem engedheti meg, hogy meglepetés érje. Ha azonban Oroszország folytatja hadi készülődéseit, Ausztria-Magyarország kénytelen lesz odaátrendelni, hogy az első csapatát ő mérje Oroszországra. Azt beszélük ugyan, hogy a Németország és Ausztria-Magyarország között fennálló szövetségi szerződés szerint a német hadsereg csak akkor jön Ausztria-Magyarország segélyére, ha ez utóbbi hatalom az első csatában megveredik. Minthogy azonban Oroszország politikája az általános fölforgatásra céloz, s egyenlően veszedelem mindkét birodalomra nézve, általában az a vélemény, hogy Németország nem fogja magára hagyni szövetséges társát már az első támadás alkalmával sem.

Bolgárok és orleanisták.

Bolgárság és az orleanista fondorkodás cím alatt a Kölnische Zeitung már a második cikket teszi közzé. A cikkek, melyek nagyon hivatalos útik, mint a cím is elárulja, a bolgár kérdéssel foglalkoznak s azokat összekapcsolják az úgynevezett „O.leanista fondorkodásokkal“.

Ferdinánd fejedelemről a Köln. Ztg. a lehető legnyersebb és legellenségesebb hangon beszél. Elbeszéli, hogy Koburg herceg már akkoriban, mikor még Sándor fejedelem uralkodott Bolgárságban, foglalkozott azzal a gondolattal, hogy idővel utódjává legyen. Bulgáriában későbbi jelöltetése érdekében, bár nagy titokban, már 1886 novemberében voltak összeköttetései, mikor a német trónörökös születésnapja alkalmával Berlinben járt. A berlini udvarnál tett eme látogatása, melyet akkor alig vettek észre s a német császár által történt fogadása, már azzal a szándékkal történt, hogy majd később, a bolgár trónra való jelöltetése idején, ebből is tökélet csináljon, a mit aztán csakugyan meg is tett.

A következő év elején — így agyarkodik tovább a K. Z. — 1887. január vagy február havában titkos találkozója volt Ferdinánd hercegnek rokonával, a párisi gróffal, kitől a bolgár jelöltésg dolgában tanácsot kért.

Beavatott emberek alkalomadtán kifejezték; hogy a párisi gróf e vállalatot határozottan helyeselte, s rokonát bátorította, buzdította. A párisi gróf egyáltalán gondoskodott a szófiai udvar jövedelmét udvarmesteréről, s mint illet Grénand de St. Christophe gróftól adta Ferdinánd fejedelem mellé. A párisi gróf e bizalmas emberét Coburg herceghez azelőtt nem is ösmerte. Az Orlean család fejének ilyen megbízható képviselője volt a bolgár udvarnál, s e körülmény földje a titkos orleanista diplomácia sokféle elágazásának egyikét.

Azután elmeséli a cikkek, hogy nyomában az új fejedelemnek Szófiába történt megérkezése után Menini katolikus érsek jelent meg a fővárosban, hogy, mint mondá, a pápa megbízásából a fejedelem rendelkezésére álljon.

E főpap nagy fontoskodással járt ki-be a palotába, diplomáciai szerepet akart játszani, s közbe gyeretesen fontoskodással csacsogott, a fejedelemnek orleanista és a pápához való viszonyára csöszgölgatva. Mikor aztán viselkedése nagyon feltűnővé és kényelmetlenné kezdett válni, akkor szépen eltávolították.

Ez incidens valódi háttere azonban a következő volt: A párisi gróffal való tanácskozás után Ferdinánd herceg szemé-

lyesen jár Rómában, és a pápa érdeklődését is felakarta kelteni vállalatára iránt.

Minisztereit — így mondja tovább a cikkek — azzal áltatta a fejedelem, hogy családai összeköttetései kapcsán a legtöbb európai udvar elismerését, vagy legalább néhány nagyhatalom közvetett helyeslését és támogatását kétségtelenül és gyorsan megnyeri; Németország magatartását, úgy mondta, nem kell komolyan venni, aggodalomra sincsen semmi ok, mert ő Németországnak a bolgár kérdésben követendő politikáját teljesen ismeri. Pedig Koburg herceg egyedüli reménye, hogy bolgár uralma megmaradásával biztathatta, az volt, hogy Oroszország és a szövetségzett Ausztria-Magyarország és a szövetségzett Ausztria-Magyarország között kiüt a háború.

„Ha keleten a béke még sokáig háborítlanul fennáll, akkor vállalat a hatalmak elismerése és minden politikai támasz nélkül, teljesen kilátás nélküli maradt. Hogy is történhetnék a béke megzavarása nélkül változás a fejedelem érdekében? S hogy tarthatna fenn hosszasan uralmát Bulgáriában a hatalmak elismerése nélkül, mikor most is csak a Sztabulov kegyelméből tengeti nyomorúságos életét?“

Ferdinánd személyes érdekeit az orleanista érdekek fedezik. De a „nagy zabás humbug“, a mely közönyösen vesztelgette az európai békét így vágja a Köln. Ztg. hamarosan kiderült. Akkor aztán majd megfoghatóknak lesznek, mint lehetett ilyen közvesztélyos viszályt a legkevésbé is politikailag komolyan venni. A bolgároknak pedig azt kívánja a német officiózus jóakaróink, hogy ez orleanista coburg-féle kalandnak ne adják meg nagyon az árát.

Salisbury a helyzetről.

Az angol kormányelnök a napokban nagyjelentőségű beszédet tartott Derby-ben, melyben az európai külügyi helyzetről a következőképp nyilatkozott:

„A kérdések, melyek lelkemet jelenleg elfoglalva tartják, főleg a külügyekre vonatkozó kérdések, és ha nyíltan kell kimondanom, hogy mi foglalkoztatja leginkább gondolataimat, először is néhány szót kell mondanom Európa jelenlegi helyzetéről és Angolországnak ezt illető érdekeiről. Nem kell önként külön elmondanom, hogy mennyire terjednek azok a határok, melyek belül kell m-radniuk fejtegetéseimnek. Nem kell olyasmit sem mondanom, még ha szólni is kívánék róla, a minthogy nem kívánok, a mi idegen hatalmak cselekedetei illetőleg kedvezőtlen magyarázatoknak okán szolgálhatna.

Csak annyit kívánok mondani, hogy a mennyire a mi diplomatiai információink terjednek, nincs ok arra a közvetlen föllemlésre, mely jelenleg Európa újságait és tözsdéit eltöltöni látszik. Újsághabornakönyűen keletkezik. A versenytársa által megfutamodott szerkesztő kénytelen ép oly erős szavakkal válaszolni. Azt hiszem, hogy a nemzetek viszonyai sokszor kritikusbabaknak tartanak, mint a minők és ezt semmi más nem idézi elő, mint versenyző journalista tollak szónoki exspiratioja. De nem akarok ezekbe a mysteriumokba behatolni. Nem tartozik rám, hogy vizsgáljam, vajjon e tollakat csupán a lapok kiadónak közönséges érdekei mozgatták-e vagy hatalmas befolyások vannak-e mögöttük. De nincs okom, eltekintve a hírlapi cikkekettől, azt hinni, hogy Európa békéjét valami veszély, valami közvetlen veszély fenyegetné. Ne értsenek félre! Nyáron megfogtam, hogy békés öszünk lesz. Merész voltam, de jóslatom teljesült. Am e sikeres kísérlet után lemondtam arról, hogy mást is jósljak. Igaz és ez szomorú és komoly valóság, hogy lehetetlen, mikép e folytonos, állan-

dóan emelkedett fegyverkezést bárki is alos aggodalommal ne kísérelje, ha Európa békéje rá nézve fontos érdeket képez.

Ezek a nagy nehéz, túltöltött felhők telve a háború villamoságával egymáshat közelednek, folyton egymásra tornyosulnak. Ki az, a ki elég nyugodt volna azt mondani, hogy addott időben nem fog e lecsapni a villám? Mondom a veszély nem látszik közvetlennek. Azt is mondom, hogy e növekedő fegyverkezés állandó és fenyegető veszély és hogy merész ember volna, a jóslásait néhány évre kiterjesztené. De nek akarok foglalkozni ez ügygel.

A mi az idegen nemzeteket illeti, az hiszem hogy — mint már mondtam — Európa összes uralkodói, most sokkal inkább törekcszenek a béke fenntartására, mint valaha, de a közvélemény nagy hullámai csapnak Európa nemzetein és senki sem tudja, minő impulsust fognak adni azoknak a tanácsadóknak és uralkodóknak, a kiknek engedelmeskedni látszanak, de a kiknek társleg uralkodnak.

Le akarom említeni a tanúságot magunk részére. Régi időkben a veszély ellen jelezte magát; ha háború előjelei látszóttak előzetesen diplomatiai viszály volt, mely szükségessé tette a készülődést. A dolgok állása elmutt. Ha a háború villama lecsap, nem mondom, hogy lecsap és kérem Isten, hogy soha se csapjon le, nem fog előre jönni, adni és ha valami előreláthatatlan körülmény miatt önök is éri, sorsuk azoktól a előkészületektől fog függni, melyeket a ke idején tettek.

A mint e beszédből kitétnék az angol kormányelnök merőben optimistikus hangvételéből itéli meg a helyzetet. Hogy a szülő hadjárat pusztán a papírosáhabornój legével bírma — azt csak az mondhatja, ki szándékosan félreismeri az orosz katonai intézkedések veszélyes természetét.

Jó, hogy a veszély nincs még éppen nyakunkon, de hogy a fejünk felett már lebeg, azt könnyű átlátni mindazoknak, a kik a történelem tanulságaiból okulva tudják, hogy az orosznak a jelenlegihez hasonló katonai készülődései — mindig a háború előjátékai voltak.

Hogy most is az — az legalább valószínű.

Megint Darkó ur.

Rézség volt-e annak idejében Darkó ur vagy nem volt? — ezt a kérdést bírölés tisztázni s a döntésnél a bírölés contra tanúk személyes súlyának hiányát képegsé fog bizonyára tekintetbe véteni.

Tökrézség volt-e avagy csak bevarugva, pálinkát ivott-e avagy csak kispámpult: mindezt igen nehéz lesz bírölés megállapítani, s a viszonyok és helyzet legfontosabb annyit magyaráznak meg, hogy a desperes urnak nem — „nobel spitz“ volt.

Engem a kérdés mindaddig nem érdekelt, míg a karácsonyfalvi papi szék hivatalosan meg nem szólalt. Mert bár ilyen kellemetlen dolog is egy papra nézve ha mulatozásának kátszenjammerjét hírlapnyosolyában kell átszenvednie: mégis vettem a dolgot úgy a miként van, s mint tudom, hogy a világfolyása meg nem változik azért, ha valaki széles jókedvében egyszer másszor lecsipi magát, s mivel látom, hogy sem ficszterkedő németek, sem puritánkodó angolok nem tömventesek min-

Hisz az nem olyan borzasztó dolog, vagy annak tartod?

Arczomat kezem közé rejtettem. De az indítvány a legborzasztóbbnak tettem előttem. Szívem fellazadt ellene. Hogy tudott mama egy ilyen vad eljárást ajánlani? Én nem tudtam, és nem akartam magam annyira látni. Inkább éhen halok, mint hogy azt tegyem. A nevelőné életéről val fogalmam kissé tulságosak voltak, megjegyzendő, hogy fogalmait a divatos négyekből merítettem.

— Én nem tudnék nevelőné lenni mondám végre a hosszú szünetet megtörve.

— És miért nem? Miután most is ur vagy. A testvéreidet te tanítod.

— Igen, én tanítom. S ha elmegy mamának fizetni kell valakinek, hogy a helyemet betöltes. Hol lenne a megtérítés?

— Lina taníthatna. Ő 17 éves és Lának javára szolgál ha lesz valami dolga.

— Mama, küldje el Lint! — 8 kedves fogja azt érezni mint, a hogy én érezném.

— Neszi, csudálkozom rajtad! mondó szokatlan szigorú feddő hangon anyám.

Ritkán történt, hogy anyám megfellejt; s hangja rögtön eszemre térített.

— Bocssáson meg, könyörögtem. Lásd drágám annyira busulok, hogy alig bírok öntudatával annak, hogy mit mondom. De Lina oly szép, és oly ügyes, hogy gondoltam, hogy a világba, való kimenetelre jobban van képesítve. És ő még nem ennék neki nehezen.

— Ez is az bizonyítja, hogy ő kevésbé alkalmas a szülei házat elhagyni, mint a külsőjét illeti, igazad van. Lina azért hol kiállná a bírölést, mondá anyám anyabúsztésséggel.

(Folyt. köv.)

Lady Moreton.

— Angolból. —

Az „Ellenzék“ részére fordította: Amlca.

Netherleigh kisasszony naplója.

Május 6. — 86 — Milyen erősen süvölt a szél! Teljes hatalmát láthatom midőn tanulósobában e sorokat írom. Rosszul esik nézni a dühöngő elem vad pusztítását, amint ágakat szaggatva, törve zöld leveleket tépve, azokat minden irányban szétszórja. És csudálkozom, hogy vajjon oda haza a mi kertünkben is így dule-e a vihar? — Oh, bár egy óra hosszat nézhetnék ki a régi házban a háló szobám ablakából, láthatnám és hallhatnám szeretteimet, s körülük érezhetném magamat! De nem lehet. Épen ma három hete midőn az én édes jó anyám oda jött hozzám az ő szokott nyugodt modorával, s azt mondta:

— Édes Neszim, valami mondani valóm van hozzád. Gyermelem, van időd néhány percig hallgatni reám?

A mi csinos lelkész lakunk ebédelőjének az ablaka alatt levő szomorú kérisa árnyékában ültem, melynek hosszú leostogó ágai majdnem a lábaimnál levő füvet sepergették. Nagyon szokatlan dolognak tetszett előttem hogy egyedül vagyok; de azon még jobban csudálkozom, hogy mamát nem egy sereg gyermek kíséretében láttam megjelenni.

— Mama, hol vannak a gyermekek? — kérdém.

— Különböző irányban édesem. — Hogy lehet az? — kérdém. De nem azért mintha távollétüket bár minemű összeköttetésbe hoztam volna, azzal, hogy anyám egyedül akar velem beszélni. Nem; legyisebb sejtésem sem volt azon csapnáról, mi fiatal fejemet nem sokára érte,

— Neszi, ők az én kívánságomra mentek játszani, míg mi ketten beszélgetünk.

— Mily kedves mamám, s milyen szokatlan állapot! válaszolám.

Aztán felállottam, s a szőnyeget melyen ültem kiterítettem az anyám részére. De ő nem látszott azt észrevenni; tekintete a messze távolban tévedezett, mint mindig, midőn nem volt tisztában valamivel, vagy zavarban volt.

— Mamám, üljön le, mondám.

Hangom felratta merengéséből. De válasza helyett felém fordult, s mind a két kezemet megfogta.

— Mamám, milyen különös mamaga, mondám. Hol járnak a gondolatai?

Anyám komolyan nézett reám, és én nem tudtam tovább elviselni.

— Oh anyám, ne nézzem úgy reám? kiáltám nyugtalanul. Ugy-e nem haragszik reám? Vagy talán valami hibát követtem el?

— Ugy nézek ki, mintha haragudnám? kérdé az ő kedves megnyerő mosolyával mosolyogva reám; nem édesem, nem haragszom, csak busulok.

— Busul, mama! Miért? Én nem em lékezem rá, hogy bánatot okoztam volna.

— Gyermelem, te sohasem okotkál nekem bánatot, mondá szomorúan. De én fogok neked fájdalmat okozni, s mindazon gondolkozom, hogy amit mondom akáro, — hogy közöljem veled legkiméletebben.

— Édes jó anyám legyen könyörületes, és mondja meg hamar. Akármilyen jobb, mint hosszasan függőben tartani. Talán nem történt valami szerencsétlenség a gyermekekkel.

— Nem, nem olyan komoly a dolog; nincsen rajtok sem égés, sem csonttörés.

— Anyám gyötör, mondám; kérem beszéljen világosan.

— Neszi, mi nagy család vagyunk, nagyon sokan vagyunk.

— Szent ég, mána lelkem, hát maga azért gyötör engem ily hosszasan, hogy azt az elcséplést újságot tudassa velem? kérdém nevetve. Égessen megvegyok könyömbőlve. Hiszen lelkem már rég óta tisztában vagyok azzal, hogy határozottan egy nagyon számos tagból álló család vagyunk!

Búszkén beszéltem; mert hol lehetett nagyobb, egészségesebb és erősebb családot találni mint a miénk volt?

— És egy nagy családnak a fenntartása sok gondnal és kölcséggel jár, folytató mama tündő hangon.

— Ugy van mondám.

— Neszi, aektunk sok kiadásunk van; s az ikrek születése óta egy extra dajkát kellett fogadnom.

— Igaz mondám ismét.

— És Roy elég nagy arra, hogy a tanodába menjen; és nem tudjuk, hogy mivel küldjük oda.

Végre rá jöttünk a dolog bibijére. Már most kezdem érteni, hogy mi bántja mamát, a Roy távozása.

— Papa elég jól bírja magát, válaszolám biztató hangon; ez jó eklészia; és Roy nem fog pazarul költeni; és anyám hamar tul esik az elválaszon, s a hosszabb szünidőkre Roy mindig vissza tér.

— Atyád elég jól bírja magát, mondá anyám, az az, jól bírta magát ha családnak 14 gyermek helyett csak 7-ből állna. De nézd meg a mindennapi kiadásainkat gondold el, hogy mennyi lábbelit és ruhát szaggatnak el, és —

— Ne folytasd drágám; tudom én hogy mit akar mondani. Czipész, szabó, mo-

dig a szesz italok hatása alól: ennél fogva, magában véve azt a tényt, hogy Daró esperes ur tökérszeg volt, a választási küldmekkel összekötött zamat utóidének néztem, mely fölött mosolyogva suhan tovább az idők kereké, s mely nem arra való, hogy hivatalos látleletet vegyünk föl róla.

Azonban a karácsonyfalvi alapiszék nem így gondolkozott; tárgyalás alá vette az ügyet és hivatalos határozatot hozott benne. Rosszul tette, hogy tette, s ha már tette, legalább dugta volna el levéltárába s ne hozta volna nyilvánosságra.

Mi történt Daró ural? Megtámadtatott az Ellenzékben, hogy ekkor meg ekkor tivornyázott hozzá nem illő társaságban és részeg volt.

És mit művelt az alpoli szék? Elhatározta, hogy D. urat „nem hagyja egyedül.” No ez szép. Hát szintén tivornyázni akar? S hogy pedig egyedül ne maradjon D. ur, hoz egy olyan határozatot, mely csak pünkösdnápra való, midőn is az új bortól megrendnek vala az apótolok nyelvei. Kerekén kimondják, hogy a hírlapi közlés valótlán.

Honnan tudják? Onnan tudják, hogy helyszíni vizsgálatot vittek véghez. Mikor? Kinek a kezdeményezésére? Melyik forum indította meg a vizsgálatot? Tessék azt a jegyzőkönyvi számot és megállapodást közölni, mely ezen vizsgálatnak alapját képezi. Aztán kit hallgattak ki? Mikor kérdezték meg az Ellenzéktől, hogy hírt honnan vette? Melyik lépésükkel bizonyították be, hogy vizsgálatukban nem a D. ur védelmét, hanem az igazságot keresik?

Mivel indokolták? Azzal, hogy D. urnak gyermekei vannak; azzal hogy D. urnak kevés a fizetése; azzal hogy D. ur a kör jegyzője volt s most a kör esperese; s végre azért hogy D. ur mindig jó barát volt? — Ám, ezen indokok csak azt bizonyítják, hogy a tiszteltes urnak nem hagytták D. urat egyedül; mert a ki jőzzen eszének egész komolyságával hoz ítéletet, az nem alapítja azt ilyen indokokra.

Az alapiszéknek — ha ismeri akarta kötelességét — nem azt kellett volna kutatnia, hogy miképen lehetne a D. ur esetét eltagadni, s nem arra kellett volna szívetnie, hogy részeg volt-e D. ur, vagy nem volt, hanem azt — mert hiszen ez a komoly és hivatalosan számba vehető vád — hogy D. ur *tivornyázott-e paphoz nem illő helyen és társaságban?* Ez itt a nervus rerum, nem pedig a részegségi állapot.

Ritka ember, a ki egyszer máskor be nem csípett volna. Láttam én már papot, katonát, főispánt, magnást — sőt még újságíró is... Ha tehát D. ur berugott, ez még nem nagy baj. Nem ő az első és nem is lesz az utolsó. Ezért őt elítélni sem feyel-mileg sem társadalmilag nem lehet és nem szabad. Ezért.

Hanem a vád így hangzik: „tivornyázott paphoz nem illő helyen és társaságban.”

Az alpoli széknek nem volt a papi állás iránt anyyi érzéke, hogy ezt a vádat súlyosan találja. Pedig ez már súlyos vád. Ha tette: társadalmi és kanonikus vétséget követett el. Már pedig tette. E tényt könnyű bizonyítani. Be is lesz bizonyítva, mielőtt alkalom adatik rá. Az alpoli szék mellőzi ezt a vádat. Hallgat róla, mint a süket malacz a roszban. Pedig hát ez igen komoly vád, mely súlyosodik az által, hogy D. ur jegyzője volt s most esperese a körnek.

El kell csak képzelni a jánosfalvi kocsmat sáros, zimankos időben, szentes kis ablakaival, két hosszú asztalával, körülötte nyolcz-tíz részeg napszamszóféle ember, pipázva, pökdöve, taszigálózva — aztán a palinka bűz, a sustorgó nyers fa gőze, a báránybőr sapkák az ivók fején, az undorító nyál, mely foly le a részeg emberek szája végén és a kerekben a nagy tiszteletű esperes ur hosszuszaru pipával a mint magyarázza, hogy mi a különbség a Heltai pénz és a Bartha elvei között. S ha legalább, jóra való székelési választók lettek volna e társaságban... de a jánosfalvi székelők sine java Barthára szavazott. Darkó ur a süpredékkel ült egy asztalt e ronda kocsmában.

Ezt az ügyet tette magáévá az alpoli szék. Gyönyörűen érti hivatását.

Járó Kelo.

MINDENFÉLE.

Kolozsvár, december 23.

— Az „Ellenzék” regénytárczája. Lapunk mai számában új regény közlését kezdjük meg. Új regényünk címe „Lady Moreton” s egyike az újabb angol irodalom legjelesebb termékeinek. Lapunk t. olvasóinak „Amica” (özv.

Sámi Lászlóné) gondos fordításában mutatjuk be. Ezzel kapcsolatban tudatni kívánjuk, hogy új előfizetőinknek az új évig megjelenő számokat — melyekben e regény közöltetik — kívánatukra készséggel megküldjük.

— **Közeledés a Mezőségen.** Kolozs megye közelebb tartott közgyűlésén panasz tárgyává tettett a m. ludas-besztercei vasúti egy részének megnyitása következtében megváltoztatott postaközeledés. Annak megvizsgálására: mennyiben alapos a panasz és mi módon kellene segíteni a dolgot. Ezt a tényt mi a gyűlés után megírtuk — minden kommentár nélkül. Ma egy mezősegi birtokostól levelet kaptunk, melyben azt állítja, hogy a mezősegi postajáratok megváltoztatása nemhogy panaszra adhatna okot, sőt ellenkezőleg e változás soknemű előnyt szerzett meg a mezősegi lakosságnak. A birtokos ur szerint mielőtt a postajárat megváltoztatott volna a nagysebeni postaigazgatóság szakértőt küldött a Mezőségre, ez behatóan megvizsgálta a helyi viszonyokat s ez alapon véleményezte a postajáratok új beosztását. — Hát annyiban igaz lehet a t. birtokos urnak, hogy a megváltozott postajárat előnnyel jár, de az is bizonyos, hogy lehetnek községek, s — amint tudjuk vannak is — a melyeknek hátrányokat okozott az új beosztás. Ilyen körülmények között nagyon is helyesen járt el a megye közgyűlése, midőn saját kebeléből bizottságot küldött ki az ügy megvizsgálására.

— **Kinevezések.** A bírósághoz dr. Kállai Béla panaszosai kir. bírósághoz Jahn Frigyes nagysebeni törvényszéki jegyző; a jegyzővé a tordai törvényszékhez Pozsonyi Antal ottani joggyakornok, irnokká a nagyenyedi fegyintezethez Molnár Gyula sz. ujjvári fegyházi díjnok nevezették ki.

— **Hóvivatar áldozatai.** Mint lapunknak M.-Valkórol írják. hó 20-án. Kalotaszegen, nagy szél és hó vihar dúlhangzott. E napon B.-Hunyadon, ugynevezett „Karácsoni kis vásár” volt, melyet a vidék lakói tömegesen szoktak látogatni. M.-Valkórol is többen mentek be, de fájdalom nem mind tértek vissza, s hárman a hó vihar áldozatai lettek: megfagytak. Az áldozatok ezek: Both M. János, nője Vincze E. és Bálint Mártonné Kovács Iren társaságában indult hazafelé. A kalotai keresztutnál, a nőtől elmaradt, s szerdán reggel, a mezőn eltvedve, megfagyva találtatott. Nője Vincze Erzsák, Kovács Irénnel, a jákó telki kis fenyeviség elbaktatott, hol egy nagyobb szélvihar Kovács Irént az oldalán begurította s hihetileg valami árokba esve, a küllőben is gyenge nőre, a hó fúvás, fagyos szemeiföldt borított. Ezt is halva találták meg. Vincze Erzsákot is az utzáli árokba sodorta a vihar, hol el alélt, de a jövő vásárosok hamar rá akadtak, s a faluból gyorsan requiritál szekérrel haza hozatván, életre hozatott. Petre Simon gazdáné, szintén a mezőn fagyva találtatott meg. Ez is az utról letévedt, s a Both János hullájától, alig 100 lépésre lelte halálát. — E három megfagyott hullán kívül még 3 havasi ruházatu ismeretlen hullára akadtak. Mint mondják: a B.-Hunyad és Zentelke közti országúton is, 2 megfagyott egyén találtatott, s találatni fog bizonyosan több is.

— **A Mezőség vasútja.** A maros-ludas-besztercei vonal m. ludas-budateli részén a közeledés e hó 6-án már megkezdett. A vállalat erőlyes intézkedéseket tesz, hogy a vonal folytatását képező — budateli — szeretfalvi rész is gyorsan kiépíttessék. A munkálatok — mint arról alkalmunk volt a helyszínen meggyőződni — serényen folynak, s alapos remény van, hogy a vonal még kiépítetlen része jövő évi ápril havában befejeztetik s a budateli szeretfalvi rész is május elején átadatik a forgalomnak, s ezzel a mezőség közlekedési bajain előnyösen segítve lesz.

— **Brassói hírek.** A protestáns ngyület karácson szombatján ruhakiosztással kapcsolatos karácsonyi ünnepeket rendez. — Az iparos ifjak az idén is megtartják szokásos karácsonyi táncos estélyüket. Ez alkalommal dr. Weiss Ignác ügyvéd felolvasást tart. — A szégyeny tanulókat segélyező egyeslet Sylvester délutánján ruhát és kalacsot fog kiosztani 50 tanuló között.

— **A kórhalmi állami népiskola** szegénytanulóit között a ruhaneműket decz. 21-ikén délután lettek kiosztva. Ez alkalommal a növendékek az összegyűlt érdeklődők és szülők előtt egy és két szólamu énekeket, verseket és párbeszédet adtak elő. Végül Téglás István igazgató a tanítótestület és a szegény tanulókn nevében köszönetet nyilvánított a közönség nagylelkű támogatásáért. Ezen ruhakiosztás alkalmával 61 növendék kapott ruhaneműket, tanzserekek meg 75 növendék segélyeztetett.

— **Háborus jel.** A kassai hatodik számú hadtest-parancsnokság intézkedése folytán a bekövetkehető mozgositás esetére több adóhivatalnál nagyobb összeget tartanak készletben. Így az egri adóhivatalnál 106,800 forint, a hevesinél 211,000 forint és a gyöngyösinnél 112,000 forintot. Ez összegek jó részét lovak bezerzésére fogják fordítani.

— **Munkácsy és Zichy képei Bécében.** A bécsi osztrák múzeumban ki van állitva Munkácsy Mihály remekműve „Krisztus a keresztán.” A király ő felsége

me látogatta a múzeumot s nagy érdekl szemléte Munkácsy képét is, mint a bécsi lapok írják. — Zichy Mihálynak „Danse macabre”, „Modern syren” és „A bor hatása” című festményeit az osztrák Kunstverein kiállította s a képek sok látogatót csálnak a műcsarnokba.

— **A trónörökös baja.** Mint Berlinből távirják Teltschow, udvari tanácsos, ki San-Ramóból vizsátért, a Berliner Tageblattban közli, hogy a trónörökös kinézése és általános egészségi állapota rendkívül kedvező és egyáltalában nem ad okot aggodalomra. A hang, mely igaz, hogy még kimélést igényel, erőben és öblösségében jelentékenyen nyert. A trónörökös maga kérte fel Teltschow udvari tanácsost, hogy haladéktalanul Berlinbe való visszatérésén gondoskodják róla, hogy a jólétéről szóló hír minél tágasabb körökbe terjedjen, hogy más nyugtalanító híreknek eleje vétessék.

— **Kazánrobbanás.** A St. Etienne közelében lévő thiollieri hámborban szerdán borzasztó kazánrobbanás történt, mely nagy kárt okozott. Még a szomszédos épület is majdnem egészen elpusztult és tizenkét munkás megseérült. Öt munkás sérülései súlyosak.

— **Sarah Bernhard,** mint anyós. A híres színésznő fia, Bernhart Móric, jegyet váltott a fiatal Jablonovszka Klotild hercegnővel s esküvőjük egy kis párisi templomban e hó 29-én éjfélkor (tehát a „Tosca” előadása után) lesz.

— **Egy szent, ki fizetést huz.** A Rio de Janeiroban megjelenő „Allg. D. Z.” azt írja, hogy Braziliában évente 240 ezer dollárt fizetnek Szent-Antalnak, mely összeget a nevezett szentről címzett kolostor priorja veszi át, a szentnek elküldés végett. Hogy a kolostorfonók miként juttatja szent Antal kezéhez a pénzt, azt eddig még nem sikerült kifizűkészni.

— **A nihilizmus Oroszországban.** Abból az alkalomból, hogy a berlini börsen az a hír terjedt el, hogy III. Sándor oztár a nihilisták meggyilkolták, a német sajtó ismét az orosz nihilizmussal foglalkozik, s megrendítő vonásokkal rajzolja ennek létezését, fennállásának okait egész lélektanát. S föleliti, hogyha ezuttal, a III. Sándor meggyilkolásáról szóló hír alaptalan is volt, amde senkisé sem csodálkozhatnánk azon, ha egy reggel ez a hír komolyan megvalósólna. Hogy azonban a most elterjedt hír sem lehetett egészen alap nélküli s ha merénylet nem is történt meg, amde arra a kísérlet szándéka megvolt, ezt bizonyítja az a tény, hogy november 4. és 5. közti éjjel Szentpétervártól, Twer, Kiew és Moszkvában nem kevesebb mint 180 elfogatás és 300 házkutatás történt.

— **Kis hírek.** Zádorlak közelében Ekkert József fiatal molnár legény szerdán a vízbe fullt. — Aradon a heti születések arányszáma egy idő óta igen kedvező. A múlt héten született 25 gyermek, elhalt 18 egyén. — Dr. Hulub Emil magyarországi utjából tegnapelőtt Szegeden át Ausztriába ment. — Károlyi Pista nagy vendégtársasággal szerdán különvonaton utazott Szegeden keresztül Budapestre. A gróf nagy vadászatról tért vissza Mágórról. — Szegeden tegnapelőtt két tűzárma verte fel a várost — azonban nagyobb tűz egyik sem volt. — A kispesti vizinális vasut lokomotíva tegnap kiskölt s az utána akaszott kocsiak összetörték de az utasok csak kisebb-nagyobb zúzódásokat szenvedtek. — Ausztriában november hóban 61 embert utasítottak ki. Ezek közt volt 31 magyarországi. — A magyarországi általános munkáspárt vezetősége decz. 28-án a fővárosban általános munkásgyűlést tart. — A schvechatli rablógylkosokat a kik Düringer nevű magyar származásan kereskedő e hó elején megölték — a rendőrség elfogta. — A nyomorszmomora jelei mutatkoznak fővárosunkban. Tegnap két éhenhalt hullájára akadtak a küllőroshan. — Prágában a robogó vonat elgázolt kedden egy Ruzicka János nevű csendőrt.

VÁROSI HIREK.

— **A szeptemberi királyi látogatásról** a tanács és a kirendelt bizottságok jelenésüket és számadásukat egy, a jövő héten tartandó rendkívüli közgyűlés elé fogják terjesztani, mi végből a rendező bizottság tagjai a jövő héten együttes ülésére fognak összehívadni.

— **Városi képviselő-választás.** A városi képviselőtestületbe az elhunyt dr. Jenei Viktor és dr. Szűcs Emil helyére két képviselőt fog választani a külközei választókerület, melyhez Belcsén, Bel- és Küllőzsepotezák, valamint a szomszédos utcák tartoznak. A választás keddre, deczember 27-ére van kitűzve a Városházánál; választási elnök Dobál Antal ügyvéd. Felhívjuk a választásra az érdekelte választó polgárok figyelmét.

— **Kinevezés.** Az igazságügyi m. kir. miniszteriumnak fölhatalmazása alapján a kolozsvári kir. javítóintézet igazgatója a vezetése alatt álló kir. javítóintézethez családfo-segédde Stoff Jánost, csernátfalusi állami elemi népiskolai tanítót nevezte ki.

— **A kolozsvári kir. törvényszéknel** megírtul irodatisztállomásra az igazságügyminiszter Szabó József tészi irnokot nevezte ki.

— **Az iparkamarai választást** az evégre kiküldött központi bizottság szerdára decz 28-ára tűzte ki; választandó lesz 24 iparkamarai beltág az iparosok s ugyanannyi a kereskedők részéről. A választás helye és ideje tárgyában holnap becstája ki a központi bizottság a hivatalos hirdetményt. Választó joggal bir mindazon iparos és kereskedő, aki iparkamarai illetéket fizetett f. é. évben s mint ilyen, a központi bizottság által összeállított jegyzékbe fölvétetett. Iparos csak iparosra és kereskedő csak kereskedőre szavazhat. Választható

minden iparos és kereskedő, aki legalább három év óta folytatja iparát vagy kereskedését.

— Jelenet a próbán. „Velenoczi Kalmár” 4-ik felvonás 6-ik jelenet.

Beilársotudor: „Melyik itt a zsidó?” (szünet, általános mosoly.)

Solti Teréz: (körülnéz megilletődve) mindnyájan azok vagyunk.

Nyilatkozat.

A magy. takarékpénztár és hitel-szövetkezet botrányos bukása alkalmából alulírt igazgatóság önmaga és tagjai iránti kötelességének tartja kijelenteni, miszerint sem a bukott szövetkezettel, sem a létező szövetkezetek bármelyikével összeköttetésben nem állott és nem áll a vezetéskatti alatti szövetkezet. A „Gazdák és iparosok általános hitelszövetkezetének” alapítóje jelenleg 1.000.000 ft; van 120 vidéki főképzőztára és 27.000 tagja, kiknek jogos hitelényei még egy ízben sem maradtak kielégítetlenül.

Budapest, 1887. decz hó 14. A „Gazdák és iparosok általános hitelszövetkezetének” igazgatósága.

IRODALOM.

* A Kisfaludy-társaság szerdán délután reades havi felolvasó ülést tartotta Gyulai Pál előkötele alatt. Először Csiky Gergely olvasta fel Degré Alajosnak nagyon érdekes visszaemlékezését a 48-as táborozásról, majd Tóth Lőrincz olvasott fel epigrammokat, melyek a Kárpátok vidékéről szólnak. Ezután Tóth István néptanító néhány lírai versét mutatta be. Szász Károly, végül pedig Radó Antal Corneille Cidje került felolvasásra. Zártilésen a társaság elhatározta, hogy az üresedésben lévő két tagsági helynek csak egyikét fogja betölteni.

* Az osztrák-magyar monarchia irásában és képmen című vállalat 50-ik (mely a Bécs és Alsó-Ausztriáról szóló kötet 18-ik füzeté) Alsó-Ausztria népeaságéről hoz Weisenhofer Róbert tollából ismertetést. A füzeten levő tíz rajz Greil Alajos önjából való. — Ára a füzeteknek egyenkint 30 krajczár.

* Pósa Lajostól, a gyermekvilág kedvenc költőjétől egy kötet „Gyermekevers” jelent meg, második kiadásban. Bloch Gyula rajzolt bele csinos képeket. Ára 1 frt 20 kr. E könyvet Trefort kőrrendelelttel ajánlotta az iskolai könyvtáraknak. Kapható Szegeden. Ugyanosa Póstól 140 dal jelent meg a magyar nép számára. — Ára 20 krajczár.

MŰVESZET.

* Nemzeti színház. Gál Gyula értelmes s ugy látszik, nemesb törekvésű színész, aki jól helyet foglalhat a kolozsvári színtársulat keretében. Tegnap újabb jelét adta törekvésének, ambiciójának és komoly tanulmányainak. *Shylockkal* tett kísérletet, mely nemcsak a közepes mértéket ütötte meg, de több részletében felül is emelkedett azon. Először már maszkban jól eltalálta Shakespere klasszikus zsidóját; gesztusban azonban talán kevesebb ifju mozgékonyság és több aggyastáni roszkatagság inkább helyén lett volna. Kifejezési modora többi jelenetben meglepő hatással adta vissza Shylock kiolthatatlan bosszuszomját és gyűlöletét keresztény ellenfelei iránt, bár ezzel szemben azt sem hallgatattak el, hogy általában színpadban hanghordozása igen emphatikus volt. Ismételtük azonban, hogy Gál Gyula tegnapi kísérlete sok tanulmányról, sok értelemről és tehetségről tanusodott. Egy pár jelenetét a gyér közönség élénken megtapsolta s többször kihívta a törekvő ifju színészt. A többi közreműködők közül *Idonfit* (Bassanio), *Solti Teréz* (Portia), *Gerő Linát* (Jessica), *Megyerit* (Lamelo), *Nemethet* (öreg Gobbo) és *Fenyvesit* (Lorenzo) említjük föl elismeléssel.

* „Bolondok grófja.” Jókai Mór legközelebből új színdarabot irt a népszínház számára. Az új darab, mely állítólag három nap alatt készült „A bolondok grófja” címet visel, s a költő egyik beszélyéből van átdolgozva. Ez érdekes mese a következő:

Egy fiatal gróf a külföldről visszatért, hogy átvegye ősei birtokát. A személyek, kikkel ut otthonában találkozik, mind oly különös magaviseletet tanusítanak, hogy szinte borzad tőlük és elhivatja udvarmestert, hogy felvilágosítást kérjen tőle e sajátságos környezet felől. Az udvarmester elmondja, hogy az öreg gróf mind olyan emberek gyűjtött maga köré, a kiknek valami rögeszmájuk van. Különbö pontosan teljesítik kötelességüket, csak rögeszméjüktől nem tágtanák. E beszélgetés közben beesteledett, mire a gróf megparancsolja az udvarmesternek, hogy gyertyát gyújtson; ez azonban nem engedelmessé, mivel, ugymond a szobalégszesszel van telítve, a melyet ő kilehel. Most látja a gróf, hogy az udvarmester is örült és menekülni akar a bolondok közül, de találkozik az öreg gróf leányával és marad. A leány 7 éves korában véletlenül szerelmi légyottan kapta mostohaanyját, aki rá rivalt: „Ha egyetlen szót szólsz, azonnal meghalsz!” Azóta a leány, noha mostohaanyja már meg-

halt, egyáltalán nem mer beszélni. Egyébiránt egész lénye olyan bájos, hogy örökös hallgatása dacára is le tudja bilincselni a fiatal gróft. Az utóbbi különben is rejtőzik, hogy egy aggszűzrel való házasságtól meneküljön. A darab további folyamában a gróf mindenféle faros gyógy módokkal eszközre téríti bolondjait. A harmadik felvonásban az aggszűz is megjelenik és a félelem, hogy kedvesét elveszti, megszólaltatja a néma leányt is. „Szeretlek!” kiáltja a gróf nyakába borul. A darab személyei már ki vannak osztva. A néma leányt Pálma y Ilka adja, a ki két felvonáson át egy szót sem szól, csak énekel.

Legujabb.

Az „Ellenzék” sürgönytudósításai.

Marczaltói rablógylkosság.

Veszprém, decz. 23.

A marczaltói rablógylkosság ügyében (melyről közelebb is megemlékeztünk lapunkban) tegnap délután hirdették ki az ítéletet. A legnagyobb szággal végzett gylkosság főtetteit: Sztojka Mihály, Bihari Boldizsár, Karika Vendel, Krajczár Csibók kőbor cigányokat a bíróság kötél általi halálra ítélte. A többieket pedig, akik szintén e kőbor cigány bandához tartoztak, nevezetesen: Sztojka Gézát 15 évi, Rafael Jánost, Krajczár Csarkát és Sztojka Sándort egyenként 12 évi és Sztojka Julit 8 évi súlyos börtönrre ítélte a bíróság.

A fészkelődő csár.

Szt.-Pétervár, decz. 23.

A csár, ki jelenleg erős panszláv befolyás alatt áll, nem nagyon idegenkedik a háboru gondolatától. Ugy látszik, hogy a haditanácskozások szorgalmasan folynak. A tegnapi Gurko, Drentelen, Bovy, Radetzky, Ganetzky tábornokok (a varsói kivi, odessai, charkovszki és vilnai főkormányzók) sürgősen a csárhoz rendeltettek Gacsinába.

A készülődő Románia.

Bukarest, decz. 23.

Románia, bárha közvetlen veszély nem fenyegeti, nem tétozáz a fegyverkezésel. A kamara a kormány javaslatához képest tíz milliónyi hitelt szavazott meg, százezer ismétlő fegyver és löszerek vásárlására.

KÖZGAZDASÁG.

Hetivásár.

Kolozsvár, decz. 22.

Csütiörtöki hetivásárunk tegnap a kemény zimankós idő miatt nem volt nagyon látogatott s a behozatal határozottan csekély. A teli iparozikkek bevásárlásánál volt a forgalom élénkebb. A gabonapiaczon eladott 200 m. m. buza, métermásánként 6 frtól 6 frt 70 krig, rozs 150 m. m. 4 frt 40-4 frt 70 krig; törökbuza 200 m. m. 5 frt 40-5 frt 50 krig, zab 100 m. m. 3 frt 50-4 frtug, burgonya hektoliterenkint 3 forint.

Egy szekér szalma 2 frt 50 kr, széna 4 frt 20 kr, búkkfa 3 frt, tölgyfa 2 frt 50 kr. Egyebekben a piaci árak változatlan maradtak.

Pozsonyi juhvásár.

(Pozsony, decz. 22.) Felhajtatott 1619 drb. Az üzlet kivitelre eléggé élénk. Elkelt: kiviteli juh 15-21 frton, kivitelesen — frton páronkint, illetőleg 35-40 kron kilónként, vágósuly szerint. Legelőjuh elkelt 8-14 frton páronkint, illetőleg 30-40 kron kilónként. Egy párisi távirat szerint az ottani vásár forgalma 19.851 drbra ment. Az árak változatlanok.

A tőzsdéről.

Budapest, decz. 22.

A tőzsde ma igen kellemes hangulat mellett nyílt meg. Ezen benyomás azonban csak rövid ideig tartathatta magát, a mennyiben Bécsből érkezett elégtelen és nyugtalanító hírek az irányt ellanyhították. Vezető papirokban az üzlet kis forgalmat mutatott fel. Vasuti részvényesek élénk vételkedv mellett állandóan szűrtak, de változatlanok.

Az előtűzsdén a hangulat emelkedő, az irány igen szilárd, az árfolyamok azonban még mindig tág határok között váltakoznak. — Osztrák hitelrészvény 270-270,80-270,40 frtn, magyar 4 száz. aranyjárdék 99,75-97,17 és fél-97,02 és fél frton, magyar papírj. 80,80-81,10-81,05 frton, magyar lesz. és pénz-váltóbank 86-86 frton került forgalomba.

FELELŐS SZERKESZTŐ és LAPTULAJDONOS
BARTHA MIKLÓS.
SEGÉDSZERKESZTŐ:
MAGYARÓ MIHÁLY.

Hirdetések.

Sz. 5672—887.

1091. (1—2)

Hirdetmény.

Brassóvármegye alvidéki járás főszolgabírája részéről ezennel közhírré tétetik; miszerint járásához kebelezett Prázmár nagy község tulajdonát képező bodrai kocsomá az eddigi haszonbérlet Miesz Károly ur beleegyezése folytán Prázmár község képviselő testülete által folyó év november hó 20-án 53—887. jegyzőkönyvi pont alatt hozott határozat értelmében nevezett haszonbérlet terhére és költségére folyó hó 31-én d. e. 11 órakor Prázmár község irodájában tartandó nyilvános zárt ajánlati viszárvetésen a haszonbérlet tartalmának még hátralevő részére, azaz 1888. évi január 1-től 1891. december 31-éig legtovább ígérőnek ki fog adatni.

Az eddigi haszonbérlet évi összege 410 frt lévén, versenyezni öhaj-tók felhívának, az árverés kezdete előtt ezen összegnek 10%-át bányat-pénz fejében irásbeli zárt ajánlatokhoz csatolva alolrt kezéhez benyújtani.

A viszárvetés bővebb feltételei a hivatalos órák alatt úgy alolrt mint Prázmár község irodájában bár ki által betekintheők.

Földvár, 1887. december hó 20-án.

A járási főszolgabíró:

Pildner Ferencz,

Sz. 11253—887. alisp.

1072 (3—3)

Árlejtési hirdetmény.

Kis-küküllővármegye törvényhatósága által, a Dicső-Szentmártonban építendő egy emeletes vármegyei székház építési munkára

1888. évi márczius hó 2-ik napjának délutáni 2 órájára

ezennel zárt ajánlati tárgyalás hirdettetik. Az építési költség 104,781 frt 50 kban van megállapítva.

1. Az árlejtésben részt vehetnek mindazon szakértő iparosok, kik üzletük folytatására hatósági engedélyt nyertek.

2. Ajánlat tehető egyes munkacsoportra, vagy pedig az összes építési munkákra.

3. A végrehajtandó munkákra, nevezetesen a föld-, kő-, mives-, kőfaragó-, ács-, asztalos-, lakatos-, üveges-, mázó-, szobrász-, bádigos-, cserépfedő munkákra és vastárgyakra vonatkozó előírások a vállalkozni öhajtoknak rendelkezésére bocsátatnak s kötelesek azokba egységeiket beiktatni és a végösszeget számokkal, mint betűkkel kiírni.

Megjegyeztetik, hogy csak azon ajánlatok fognak figyelembe vétetni, melyek az eredeti előírt-íveken nyújtattak be, mely ívek Dicső-Szentmártonban alolrt alispán hivatali helyiségében, valamint Budapesten Alpár Ignác építész és művezető urnál (Teréz-ut 7. sz.) nyerhetők. Ugyanott, t. i. Dicső-Szentmártonban és Budapesten, az építési tervek, költségvetések, az általános és különleges építési feltételek megtekintheők.

4. Ajánlattevők kötelesek az általános és különleges építési feltételeket még az árlejtés előtt aláírni, mely aláírásukkal igazolják, hogy nevezett feltételeket ismerik és kötelezőknek elfogadják.

5. Minden ajánlattevő köteles ajánlatának benyújtása előtt bányapénz fejében a munka vállalati összegének 5%-át, az általános feltételek 5. §-ában körülírt módozatok és kikötések figyelembe vétele mellett, Kis-küküllővármegye házépítészáránál ideje korán letenni, s az erről nyert elismervényt ajánlatához csatolni.

6. Távirati uton küldött ajánlatok nem vétetnek figyelembe.

7. A vármegye törvényhatósága tetszésétől függ, a benyújtott ajánlatok közül bármelyiket, az ajánlati összegre való tekintet nélkül elfogadni, vagy el nem fogadni.

8. Vállalkozni kívánók felhívának, hogy az általános feltételeknek megfelelő, 50 kros bélyeggel ellátott zárt ajánlataikat a kitűzött nap déli 12 órájáig alolrt alispánhoz annyival inkább igyekezzenek beadni, mert később érkező ajánlatok figyelembe nem fognak vétetni.

9. A beérkezett ajánlatok a kitűzött napon délutáni 2 órakor Dicső-Szentmártonban, a vármegyei székház nagy termében nyilvánosan fognak felbontatni.

10. A munka a szerződés megkötése után azonnal megkezdendő és akként folytatandó, hogy a megyeház 1890. évi augusztus hó 1-ső napján rendeltetésének okvetlenül átadható legyen.

Dicső-Szentmárton, 1887. évi december hó 12-én.

H. Gál Domokos s. k.,

Kis-küküllővármegye alispánja, az építő bizottság elnöke.

A könyvkedvelő közönségnek van szerencsém szíves tudomására hozni, hogy

Budapest (Károly-körút 24. sz. alatt)

Ódon könyv-kereskedésben

minden a szükségletnek megfelelő egyes könyvek és teljes művek igen olcsón bocsátatnak áruba; ugyanitt mind a szakba vágó könyvek magas árban vétetnek meg.

Legalkalmasabb Karácsonyi és Újévi ajándékoknak igen melegen ajánlom rendkívüli olcsó árak mellett, alant jegyzett műveket dísz kötetekben.

Magyar Lexikon 17 kötet	30 frt.
Szava Tamás magyar művészek	9 frt.
Schakespeare Album	9 frt.
Szathmáry Zsibery műv. története	7 frt.
Décsy chinai birodalom	8 frt.
Arany János művei	26 frt.

Tisztelettel:

KOHN JÓZSEF,

1055 (2—3)

Ódon könyvkereskedő

BUDAPESTEN.

A KARÁCSONYI és ÚJÉVI idényre különösen ajánlom a n. é. közönség b. figyelmébe a

berlini fényképészeti társulat műkiadványait

(a legkisebb és legnagyobb alakban) melyekből a helyi piacon egyedül én tartok nagy választékot raktáron.

T O V Á B B Á

remek írók és dísz-művek, ima- és ájtatossági könyvek

egyszerű és fényes díszkötésben.

Ifjúsági iratok és képeskönyvek

minden kor számára, ugyazint ZENEMŰVEK az eredeti áron kaphatók.

D E M J É N L.

1079 3—3

(Márton Kálmán) m. kir. egyetemi könyvtáros, könyv-, mű- és zenemű kereskedésében Kolozsvárt, Főter plébánia épület.

Új női-divat üzlet!

MERZA GERŐ

Kolozsvárt, Főter 12, szám Frölich-féle ház.

Ajánlja a közlő

— FARSANGI IDÉNYRE —

a legújabb izlésű bel- és külföldi divat árukat, valamint elvált Salon- és Bál Toilették készítését a párisi DIVAT SZERINT.

Ruha megrendelésnél egy jól álló derék és az alj hossza kéri.

Vidéki megrendelések gyorsan és pontosan eszközöltetnek.

Ruha-minták bérmentve.

A nagy. érd. közönség szíves pártfogását kéri

mely tisztelettel:

MERZA GERŐ.

Hatóságilag engedélyezett VÉGELEDÉS!

Van szerencsénk a nagyérdemű közönség szíves tudomására hozni, hogy ez 5 1/2 év óta fennálló

KIRÁLY és CSÁSZÁR

özég alatt folytatott

Divat-szövet. selyemnemű, rumburgi vásznak, Chiffonok, futó és nagy szőnyegek, Paplan és Matrasz, szóval az összes raktáron levő áruk, az egymással szemben kötött társasági szerződés lejártá következtében a hatóságtól nyert engedély folytán ez év december hó 1-től készpénz fizetés mellett tetemesen leszállított végeledési árakban árusítatnak el.

Midőn erre a nagyérdemű közönség becses figyelmét felhívjuk tisztelettel kérjük meg raktárunk teljesen el van látva árukkal, szükségletét a kedvező árakban beszerezni.

1010. 16—25

tisztelettel:

KIRÁLY és CSÁSZÁR.

Hazai gyermekjáték.

NAGY Karácsonyi KIÁLLITÁS!!!

Kováts P. és fiai özég üzletében.

Feltűnő olcsó határozott árak.

Díszmü, Nürnbergi áruk és Gyermekjátékokból

Különösen nagy választékban lesznek kiállítva:

Feltűnő olcsó árak és díszes játékok. Fa, bronz, chinaes, por és doányzó eszközök. Fa, bronz, chinaes, por és doányzó eszközök. Fa, bronz, chinaes, por és doányzó eszközök.

Feltűnő olcsó árak és díszes játékok. Fa, bronz, chinaes, por és doányzó eszközök. Fa, bronz, chinaes, por és doányzó eszközök.

Feltűnő olcsó árak és díszes játékok. Fa, bronz, chinaes, por és doányzó eszközök. Fa, bronz, chinaes, por és doányzó eszközök.

KARÁCSONYI DISZ.

1012 (19—19) **KOVÁTS P. és fiai**

Kolozsvár, Főter 31. sz., dr. Radák-ház.

Babákban legnagyobb választék.

Főter plébánia épület.

RÁCZ LAJOS.

Ajánlja dusan berendezett férfi-divat áru üzletét, a hol legolcsóbban és nagyválasztékban kaphatók

mindenféle férfi és gyermek kalapok, fehér és színes ingek, gallérok és kézelők, férfi harisnyák, nyakkendők, sötétbátok, legfinomabb kesztyűk, selyem és szőr esernyők, plédok és gumiköpenyek és még több ide nem sorolt férfi-divat cikkek a legszolidabb és legjutányosabb árakban.

Szíves látogatását kérve a n. é. közönségnek

tisztetélettel:

RÁCZ LAJOS.

1011 (7—10)

Főter plébánia épület.

Magyar iparczikk

aránylag rövid idő alatt oly bámulatos mértékben még nem terjedt el, mint a

LENCK-KÁVÉ,

mely minden tekintetben felülmúlja a kereskedelemben előforduló összes pótkávékat. A ki jó kávét akar inni, ma már nem nélkülözheti a

LENCK-KÁVÉT,

mely kellemes illatot és szép színt ad a kávénak.

A t. elárutó urak rizikó nélkül győződhetnek meg a Lenck-kávé kitűnőségéről, amennyiben Lenck S. soproni pótkávégyára levelező-lapon kifejezett kívánságra mintákat rögtön ingyen és bérmentve küld. Kolozsvárt képviselő: Kauntz József ur. 1037 (7—20)

Egyesített könyv- és papirkereskedés!

Karácsonyi és Újévi ajándékok, dísz- és képes könyvek Fröbel-féle gyerek- és társas játékok, emlék tárgyak- és Karácsonfa díszítések nagy- és válogatott választékban, jutányos és határozott árban KAPHATÓK

LEHMANN és BALDI

könyv- és papirkereskedésben (Hid-utca dr. Hintz György gyógyszerész házában)

Naptárak minden kiadás- és kiállításban.

Névjegyek 40 krtól 1 frtig.

Vidéki megrendelések még a beérkezés napján pontosan és azonnal teljesítetnek; 5 forintot meghaladó rendelések bérmentesen küldetnek.

Hírlap közvetítő iroda.

1058 (3—x)

A legolcsóbb árak mellett.

Megérkeztek

KARÁCSONYI és ÚJÉVI

AJÁNDÉKOK

SZABÓ FERENCZ

nürnbergi és díszmü áru üzletében

(Kolozsvár, Főter 17. sz. Br. Szentkereszt-féle ház.)

Gyermek játék szerek

igen szép és nagy választékban.

Ezeket kívül mineen és szakmába vágó, n. m. „Albumok” a legdiszesebb kiállításnak női munka k. sarak, bronzirozottak. Bronz, fa és bőr áruk, továbbá minden kigondolható díszmü áruk a legújabb kivitelben kaptók.

A nagyérdemű közönség becses pártfogását kéri

1040 14—25

teljes tisztelettel:

Szabó Ferencz.

SZOLID ÁRUK.

KOHNJAKAB

belközép-utca 9-ik szám.

Feltűnő olcsó áru nagy választékban raktáron lévő

Karácsonyi és Újévi ajándék

tárgyakra, valamint

Gyermek-játékokra

vagyok bátor a nagyérdemű közönséget figyelmeztetni és becses pártfogását kéri

kiváló tisztelettel:

979 12—15

KOHNJAKAB,

belközép-utca 9. sz.